

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2025 - 2026

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINA SI FARMACIE DIN CRAIOVA
1.2 Facultatea	ASISTENȚĂ MEDICALĂ
1.3 Departamentul	10
1.4 Domeniul de studii	SĂNĂTATE
1.5 Ciclul de studii ¹	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	NUTRIȚIE ȘI DIETETICĂ

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 Denumirea disciplinei	NUTRIȚIA ARTIFICIALĂ (ENTERALĂ ȘI PARENTERALĂ)						
2.2. Codul disciplinei	ND2212						
2.3 Titularul activităților de curs	Mihaela Vladu						
2.4 Titularul activităților de seminar	Diana Cristina Protasiewicz Timofticiuc						
2.5. Gradul didactic	Prof. Univ./ Asist. Univ.						
2.6. Încadrarea (norma de bază/asociat)	Norma de bază						
2.7. Anul de studiu	II	2.8. Semestrul	II	2.9. Tipul disciplinei (conținut) ²⁾	DS	2.10. Regimul disciplinei (obligativitate) ³⁾	D0

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 din care: curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 din care: curs	28	3.6 seminar/laborator	28
3.7 Examinări	2				
3.8 Total ore studiu individual	62				
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					1
Alte activități...consultații, cercuri studentesti					1
3.9 Total ore pe semestru (1 credit=30 ore)	120				
3.10 Numărul de credite	4				

4. PRECONDIȚII (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Noțiuni elementare de terapie intensivă și suport vital.
4.2 de competențe	-

5. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs cu mijloace de proiectare / mediu online.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de lucrări practice / mediu online.

6. COMPETENȚELE SPECIFICE ACUMULATE⁶⁾⁷⁾

COMPETENȚE PROFESIONAL	Dupa parcurgerea si promovarea acestei discipline studentul va fi capabil sa identifice categoria de pacienti ce au indicatie/ contraindicatie de nutritie artificiala, sa prescrie concret tipul de nutritie artificiala in functie de patologia specifica, facand uz de preparatele pentru nutritie enterala si parenterala disponibile, pe care le va utiliza cunoscand modul de calcul al necesarului caloric, plastic, hidric si micronutrienti si cunoscand specificul modului de administrare al fiecaruia.
-------------------------------	--

COMPETENȚE TRANSVERSALE	Însușirea cunoștințelor care să permită identificarea tipului de prescripție nutrițională solicitată, folosind resursele disponibile, în timp optim, identificarea rolului și atribuțiilor nutriționistului în echipa pluridisciplinară responsabilă de pacientul supus nutriției artificiale, utilizarea surselor de informare și documentare pentru optimizarea și eficientizarea prescripției individualizate la caz.
--------------------------------	--

7. OBIECTIVELE DISCIPLINEI (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

OBIECTIVUL GENERAL AL DISCIPLINEI: Disciplina are ca obiectiv transmiterea de informații referitoare la tehnicile de nutriție artificială enterală și parenterală, indicațiile și contraindicațiile acestora și personalizarea dietei pentru fiecare categorie de afecțiune majoră. Se va pune accent pe modul de prescriere și administrare a necesarului caloric, de macro și de micronutrienți pentru tipuri distincte de patologii pe cele două cai majore artificiale de administrare a acestora.
OBIECTIVELE SPECIFICE: Evaluarea statusului nutrițional, stabilirea indicației și tipului de nutriție artificială, calculul necesarului caloric, plastic, și macro/ micronutrienți, identificarea factorului de stress pentru specificul patologiei țintite, cunoașterea preparatelor farmacologice de nutriție enterală și parenterală, modul de administrare și calea de administrare, monitorizarea eficienței nutriției, identificarea și corectarea complicațiilor aparute, personalizarea nutriției artificiale pe specific de patologie.

7.2 REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

Cunoștințe Studentul/absolventul înțelege importanța monitorizării stării nutriționale în diferite contexte și stadii ale vieții și recunoaște, identifică, prezintă și explică necesarul nutrițional specific pentru persoanele aflate în imposibilitatea alimentară fiziologică.
Aptitudini Studentul/absolventul demonstrează capacitatea de a identifica nevoile nutriționale adecvate unor diverse categorii de indivizi de a planifica și adapta diverse meniuri pentru diferite circumstanțe fiziologice, genetice, dar și legate de interacțiunea cu factorii de mediu, precum și de a folosi căi alternative (enterale sau parenterale) de suport nutrițional.
Responsabilitate și autonomie Studentul/absolventul proiectează și dezvoltă strategii optime de educație pentru sănătate, adresate unor grupe populaționale cu nevoi speciale cu participarea în limitele competențelor sale la elaborarea de intervenții multidisciplinare personalizate.

8. CONȚINUTURI

8.1 Curs (unități de conținut)	Nr. ore
1. Nutriția artificială: definiție, rol, scurt istoric, modalități de administrare. Raspunsul metabolic la lipsa aportului nutritiv, stress și sepsis	2 ore
2. Evaluarea și monitorizarea stării de nutriție a pacientului critic. Scorul MUST. Indicațiile și contraindicațiile nutriției artificiale.	2 ore
3. Nutriția enterală: indicații/ contraindicații, accesul tehnic pentru nutriția enterală, complicații	2 ore
4. Nutriția enterală: preparate, diete, formule de prescriere	2 ore
5. Nutriția enterală la domiciliu	2 ore
6. Nutriția parenterală: accesul venos pentru nutriția parenterală, preparate, formule de prescriere, complicații.	2 ore
7. Nutriția parenterală la domiciliu	2 ore
8. Suportul nutrițional artificial în insuficiența respiratorie acută și insuficiența cardiacă.	2 ore
9. Suportul nutrițional artificial în insuficiența renală acută și cronică, în insuficiența hepatică.	2 ore
10. Suportul nutrițional artificial în politraumatism, sepsis și arsuri.	2 ore
11. Suportul nutrițional artificial la pacientul instituționalizat în unități de îngrijire/ paleatie.	2 ore
12. Suportul nutrițional în afecțiunile neoplazice. Nutriția artificială a vârstnicului. Nutriția artificială a pacientului imunodeprimat	2 ore
13. Nutriția enterală și parenterală: diferențe, avantaje, dezavantaje, complicații, raporturi cost-eficiență.	2 ore
14. Aspecte etico-medico-legale ale nutriției artificiale	2 ore
8.2 LUCRĂRI PRACTICE (subiecte/teme)	Nr. ore
L.P.1: Reguli de abordare a pacientului critic cu indicație de nutriție artificială. Reguli de identificare și verificare a dispozitivelor și produselor destinate nutriției artificiale.	2 ore
L.P.2: Indicațiile/ contraindicațiile nutriției artificiale: specificul terapiei intensive și a grupelor de patologie critică.	2 ore

L.P.3: Evaluarea starii de nutritie a pacientului critic. Calculul necesarului hidric, energetic si plastic in terapia intensiva. Calculul scorului MUST	2 ore
L.P.4: Modalitati tehnice de prescriere a nutritiei enterale. Preparate destinate nutritiei enterale.	2 ore
L.P.5: Modalitati de prescriere a nutritiei enterale: exercitii de calcul a dietelor enterale	2 ore
L.P.6: Modalitati de prescriere a nutritiei enterale : exercitii de calcul a dietelor enterale	2 ore
L.P.7: Nutritia parenterala: tehnica administrarii, indicatii, preparate	2 ore
L.P.8: Nutritia parenterala: exercitii de calcul a dietelor parenterale	2 ore
L.P.9: Nutritia parenterala: exercitii de calcul a dietelor parenterale	2 ore
L.P.10: Prescrierea suportului nutritional in patologia critica respiratorie, cardiaca, renala si hepatica. Exercitii de calcul a dietelor pentru aceste grupuri de patologie.	2 ore
L.P.11: Prescrierea suportului nutritional in sepsis, arsuri, politraumatisme. Exercitii de calcul a dietelor pentru aceste grupuri de patologie.	2 ore
L.P.12: Prescrierea suportului nutritional artificial in institutiile de ingrijire/ paleatie.	2 ore
L.P.13: Prescrierea suportului nutritional artificial in oncologie, la varstnici si pacienti imunodeprimati	2 ore
L.P.14: Prescrierea suportului nutritional artificial la pacientul cu indicatie de nutritie mixta entero-parenterala	2 ore
TOTAL	
BIBLIOGRAFIE	
1. Krause and Mahan's – Food and the Nutrition Care Process. 16th Edition. 2023 2. Hellerman-Itzhaki, M., & Singer, P. (2020). <i>Advances in medical nutrition therapy: Parenteral nutrition</i>. Nutrients, 12(3). 3. Nguyen, C., Singh, G., Rubio, K., et al. (2025). <i>Parenteral nutrition in the critically ill adult: A narrative review</i>. Journal of Intensive Care Medicine. 4. Chow, R., Im, J. H. B., Arends, J., et al. (2025). <i>Enteral and parenteral nutrition in patients with cancer: Complication rates compared-updated systematic review and meta-analysis</i>. BMJ Support Palliat Care. 5. Baik, S. M., Kim, M., & Lee, J. G. (2025). <i>Comparison of early enteral nutrition versus early parenteral nutrition in critically ill patients: A systematic review and meta-analysis</i>. Nutrients, 17. 6. Romero-Lopez, M., Naik, M., Hartman, T., et al. (2025). <i>Evidence and unknowns for relevancy of current parenteral nutrition support recommendations among infants born <25 weeks' gestation</i>. JPEN Journal of Parenteral and Enteral Nutrition. 7. Nur Aina Abu Hassan Shaari, N. A., Sadu Singh, B. K., & Premakumar, C. M. (2025). <i>Current practices and future directions of stability testing in parenteral nutrition: A scoping review</i>. Asia Pacific Journal of Clinical Nutrition	

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

Cunostintele de nutritie artificiale trebuie sa asigure absolventului posibilitatea de a practica profesia in unitati de terapie intensiva, de oncologie, de paleatie, precum si in cadrul organizatiilor ce se ocupa de ingrijiri paleative la domiciliu.
--

10. REPERE METODOLOGICE

Forme de activitate	Tehnici de predare / învățare, materiale, resurse: expunere, curs interactiv, lucru în grup, învățare prin probleme/proiecte etc În cazul apariției unor situații speciale (stări de alertă, stări de urgență, alte tipuri de situații care limitează prezența fizică a persoanelor) activitatea se poate desfășura și online folosind platforme informatice agreate de către facultate/universitate. Procesul de educație online va fi adaptat corespunzător pentru a asigura îndeplinirea tuturor obiectivelor prevăzute în fișa disciplinei.
Curs	Se folosesc următoarele metode combinate: prelegerea, dezbateră, problematizarea . Pentru varianta online: prelegerea, dezbateră, problematizarea pe baza materialelor furnizate anticipat.
Lucrări practice	Se folosesc următoarele metode combinate: aplicații practice, studiu de caz, proiecte . Pentru varianta online: descrieri experimentale, proiecte, dezbateră , pe baza materialelor furnizate anticipat. Prezentările vor fi însoțite de material video explicativ referitor la modul de desfășurare și realizare al aplicației practice
Studiu individual	Înainte de fiecare curs și a fiecărei lucrări practice

11. PROGRAM DE RECUPERARE

Recuperări absențe	Nr. absențe care se pot recupera	Locul desfășurării	Perioada	Responsabil	Programarea temelor
	3		Ultimele două săptămâni	Cadrele didactice de la disciplină	Conform orarului de la disciplină
Program de	2 ore/sapt.			Toate cadrele	Conform orarului de la

consultații/ cerc științific studentesc				diddactice de la disciplină	disciplină
Program pentru studenții slab pregătiți	4 ore/sem.			Toate cadrele diddactice de la disciplină	Conform orarului de la disciplină

12. EVALUARE			
Tip de activitate	Forme de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Evaluare formativă prin sondaj în timpul semestrului Sumativă în timpul examenului	Examen scris/ sistem grilă cu ajutorul platformei informatice în varianta online	60%
Lucrări practice	Formativă prin sondaj în timpul semestrului Periodică în timpul semestrului, Sumativă în în ultima săptămână a semestrului	Examen oral /cu ajutorul platformei video în varianta online	25%
Verificările periodice	O evaluare a cunoștințelor de etapă de tip sumativ în timpul semestrului	Test grilă cu verificarea cunoștințelor din materia de curs	10%
Evaluare activității individuale			5%
Standard minim de performanță			minim 50% la fiecare componentă a evaluării

13. PROGRAME DE ORIENTARE SI CONSILIERE PROFESIONALĂ		
Programe de orientare și consiliere profesională (2 ore/lună)		
Programare ore	Locul desfășurării	Responsabil
Ultima zi de joi a fiecărei luni	Clinica de Diabet – SCJU Craiova	Toate cadrele didactice

Data avizării în departament:

**Director de departament,
Conf. Univ. Dr. Kamal Constantin**

**Coordonator program de studii,
Prof.univ.Dr. Dana Maria Albulescu**

**Responsabil disciplină,
Prof. Univ. Dr. Mihaela Vladu**